

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy héra. 1 kor. Egy héra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az eskü és az alkotmány.

Még egyre tart a kormányválság, pedig már két hónap telt el a magyar nemzet istenitéletszerű megnyilatkozása óta. Ha igazán alkotmányunk alapja lenne az 1867-es kiigyezés és nem pusztán takarója a Habsburg-ház katonai egyeduralmának, akkor nem húzódnát volna el a kormány- és pártválság ilyen sokáig, mert hiszen oly világos volt a nemzet ítéllete a szabadalvűpárt és az országot kiélő rendszere fölött, hogy igazán alkotmányos ország valóban alkotmányos uralkodója előtt kétség sem merülhetett volna fel a további teendőkre nézve és habozás nélkül bizta volna az ország kormányzását, a nemzetből nyert közhatalom gyakorlását az új többségre.

Igazán alkotmányos országban az uralkodónak eszébe se jut taglalni, hogy milyen elemek alkotják a többséget, hogy három vagy négy párt adja-e azt, mert ahhoz tulajdonképpen kevés a köze. A főkérdés az, hogy az ország támogatja-e azt a többséget. Ez azonban a választások után már kérdés sem lehet.

Olyan országokban, ahol félalkotmányosság van, az uralkodónak csak utólagos közbeszólási joga van a kormányzás és törvényalkotás dolgában: megtagadhatja a törvény szentesítését. Ott azonban, ahol igazi alkotmány van, mint például Angolországban, ha a parlament háromszor egymásután megszavaz valamely kormányjavaslatot, törvényt az királyi szentesítés nélkül is. Miért? Mert a szentesítés csak külső forma, a belső tartalom a nemzeti akarat. Hogy példázatot mondjak: olyan az, mint házépítés után a bokréta, az aratás után az arató-ünnep, a magyar paraszt vásárja után az áldomás-ivás. A fő, hogy a ház fölépüljön, az aratás és a vásár jól sikerüljön. A bokréta- és az arató-ünnep, no meg a vásári áldomás-ivás akár el is maradhat.

Mire való is a népeknek arra fecse-relni a drága időt ebben a gyorsan haladó, élni szerető és munkára hivatott világban, amelynek méltán jelszava: az idő pénz, — hogy uralkodóikkal, vagyis inkább az állam első szolgájával — amint már báró Wes-selényi Miklós is megírta a múlt század első felében — huzakodjanak? Haszontalan idő és erőfecsérés ez. Hiszen az uralkodó tulajdonképpen nem ur, hanem szolgálja az államnak. Igaz, hogy rang és fizetés szerint az első szolga, de ez a dolog mitse változtat. Az egyetlen ur a nemzeti akarat. Jól mondja az általmi terhek alatt roskadozó magyar paraszt: az az ur, aki fizet. Aranyigazság.

De nálunk, ha egyáltalán lehet szóróla, úgy csak az al-alkotmányosságról beszélhetünk. Kézen fekvő példája ennek az, hogy az uralkodó a nemzet többségének akaratával szemben már előre kimondta a vetőjét. Ezzel bebizonyította, hogy ő egyeduralkodó, aki csak addig tűri némely dolgokban a nemzet akaratának érvényesülését, amíg az ő családi hagyományait és törekvéseit nem érinti.

Hogy a mi alalkotmányosságunk értékelensége mennyire belerögződött a Lajthántul a köztudatba, mutatja, miszerint már is arról beszélnek, hogy I. Ferencz Józsefet csak az eskü köti az alkotmányhoz, de utódját az alkotmányhoz nem köti a koronázási eskü. Tehát ha az uralkodó lemond, mint 1848-ban a félénk és gyöngye V. Ferdinánd, akkor utódját nem kötelezi elődjének az alkotmányra tett esküje, amelyet ő még nem tett le, sőt talán nem is fog soha letenni.

Hat ez az értéke a mi alkotmányunknak? A mi alkotmányos életünk attól függ, hogy a Habsburg ház tagjai esküt tesznek-e az alkotmányra? Másként az nem alkotmány? Hat ettől az eskütől függ Magyarország 19.000.000 lakosságának a sorsa? Nevelges volna, ha nem lenne igaz!

De ma már nem 1848-ban élünk. A magyar nemzet felfogása is változott azóta. Deak Ferenczet az ő egyszerű, becsületes jogászai gondolkodásával, hogy a valóságot, a lényegét csak szavakban, törvényben, megörögzített szavakban tudta megőrizni és fenntartani, de az életbe átvinni nem, egyszerűen túlhaladta az élet. Nem elég nekünk a holt betűk biztosítéka, a valóságban akarjuk annak érvényesülését látni, előnyeit és hasznát élvezni.

Nem és ezerszer mondom, hogy nem a formaságtól, a királyi koronázási esküjétől függ a magyar nemzet alkotmányos élete.

A mi alkotmányunk ezer esztendő múltunk öntudatában él. Az al-alkotmányosságból már elég volt. Nem ilyen hitvány lételetért küzdöttünk ezer esztendőn keresztül!

Rostkowitz Arthur.

Politikai hireink.

Budapest, március 27.

Tanácskoznak egyre és semmi eredmény. A kihallgatások és az udvari ebédek daczára sem puhulnak az emberek. A szövetkezett ellenzék minden rágalom és szétrobbantási kísérlet daczára eddig kiállotta a kísértések tűzpróbáját, míg a volt kormánypárt bom-

ladozni kezd. A horvátok és szászok májfkülön csoportosultak, Szentiványi Arpad és Hodossy Imre, velök pedig a szabadalvűpárt legtisztességesebb elemei a Lloyd-klub küszöbén állanak, mert a hatalom recsegő-ropogó épületeinek teljes összeomlását nem akarják bevárni.

Az uralkodó utár is tapasztalhatja, hogy a Habsburg-ház egyeduralmi törekvései számára Magyarországon tisztességes ember nem kapható. Ezek a régi törekvések teljes hajótörést szenvedtek a magyar nemzet törhetetlen ellenállásán. A végzet mutatja a bonyodalomból kivezető egyetlen utat: meg kell adni a magyar nemzetnek, ami megilleti; teljesíteni kell a nemzet mérsékelt követeléseit, amíg nem késő. Belátják ezt már a szabadalvűpárton is.

Tisza visszavonulása.

Tény, hogy a Tisza-kormány április 4-én már semmi szín alatt nem akar a Hazban megjelenni és addig bármilyen módon új kormányt akar teremteni. Ez a törekvés szülte a legújabb tervet, a tiszta hivatalnok-miniszterium tervét. Elnök is, tárczaminiszterek is kizárólag hivatalnokok volnának, akik igyekeznének a nélkülözhetetlen államszükségletek számára esetéről-esetre többséget toborozni, avagy rögtön távoznának, mihelyt parlamenti kormány alakulna. Miután ennek a szándéknak híre Bécsbe is eljutott és egyidejűleg azt a hírt kaptuk, hogy Szögyény Budapestre érkezett; ezért a bécsi lapok biztosra veszik Szögyény miniszterelnökségét, ellenben idehaza senki sem hisz ebben a miniszterelnökségben és általános az a nézet, hogy a külügyminiszter és a berlini nagykövet mai kihallgatása a német kereskedelmi szerződéssel függ össze. A szabadalvű pártban azt hiszik, hogy ilyen hivatalnokminiszterium, melyben egyetlen politikus sem foglalna helyet, nem robbantánászt a pártot és ezzel szemben Szentiványiékát benne lehetne tartani a pártban. Az ellenzéken éppen olyan képtelenségnek tartják a hivatalnok-miniszteriumot, mint a kisebbségi kabinetet és ragaszkodnak ahhoz a józan felfogáshoz, hogy a királynak végre is engednie kell és meg kell bízniá Andrássyt a koalíció programja alapján a kabinetalakítással. Minden egyéb kísérlet csak intermezzo lehet, melyet nyugodtan ki kell várni.

Glück Ede jó czipőinek

MENTZE HENRIK

→ ujdonságok áruházában ←

hire messze elterjed. Szerencsés csak az lehet aki nála czipőt és kalapot vesz. Piacz- és Kossuth-u. sarkán, Kistemplommal szemben.

nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk rendkívül leszállított áron adatnak el. Egyes áruk melyek teljesen kiárultatnak gyári áron alól is.

Khuen a háttérben.

Khuen még mindig a háttérben leselkedik és ha ezen a héten nem sikerül valamelyes átmeneti vagy végleges megoldást találni, Khuen ur újból be fog ugrani, ami különben is a bécsi körök leghőbb vágya. Ha Khuenre csakugyan rákerülne a sor, ami az eredeti bécsi szándékkal teljesen egyezik, akkor természetesen jönne az ő kedves programja is: elnapolások a kimerülésig és végül új választások. Természetesen az első elnapolás maga után vonná a szabadelpárt újabb szakadását, de ez Khuen urnak mindegy; ha kisebbség áll mögötte, éppenséggel nem jelent semmit, hogy ötvennel többen vagy kevesebben vannak. Valamelyes csak marad.

Szentiványi az udvari ebéden.

Jellemző, hogy a holnapi udvari ebédre meghívták Szentiványi Árpádot. Szerdán van a szabadelpárt értekezlete és Szentiványit kedden estére udvari ebédre hívják. A két tény között bizonyára nincsen semmi összefüggés. Hogy is volna.

Megérkezett a berlini nagykövet.

Szögyény-Marich László berlini nagykövet vasárnap délután Budapestre érkezett. Szögyény Marich László bejelentvén a kabinetirodában megérkezését, délutáni öt órára kihallgatásra hívták meg. Ott a nagykövet kifejtette a parlamenti válság megoldásának módjait, vallott felfogását; de ennek a kihallgatásnak csupán tájékoztató jellege volt. Sem arról, hogy Szögyény-Marich László a kabinet alakításával bizassék meg, vagy hogy a pártoknál közbenjárjon, pillanatig sem volt szó, annál kevésbé volt Szögyény nagykövet Budapestre jövetelének célja az, hogy az ellenzéknek propagandát csináljon a német ellenkezéssel szemben. Szögyény-Marich László, aki az estét különböző politikusok körében töltötte, ma délután ismét kihallgatáson jelent meg, ő felségének előadja a kibontakozás lehetőségére nézve itt tett észleleteit. Szögyény-Marich László, aki a holnapi udvari ebédre is hivatalos, Berlinbe alkalmasint csak holnapután utazik vissza.

Magánértesülés szerint gróf Tisza István ma reggel egy óra hosszat időzött Szögyény-Marichnál, ami mégis arra engedne következtetni, hogy Tiszának komolyabb szándékai volnának a berlini nagykövettel, ami különben a nap folyamán okvetlen elválnak. Tisza elmenetele után Szögyény a várba hajtatott, ott mintegy félórát töltött a kabinetirodában és azután visszament szállására, hogy átöltözzék a délutáni kihallgatásra.

Az elnökség az uralkodónál.

Ma délelőtti volt az elnökség fogadtatása. Fél tizenegy órakor a főrendiház elnöksége jelent meg a kihallgatási teremben. Gróf Csáky Albin elnök, Ernuszt Kelemen és báró Kemény Kálmán alelnökök együttesen mutatkoztak be. A kihallgatás egy negyed óráig tartott. Tizenegy órakor ugyancsak együttesen jelent meg a képviselőház elnöksége, Justh Gyula elnök, Bolgár Ferencz és Rakovszky István alelnökök. Ez is csak rövid kihallgatás volt. Tulajdonképpen csak

formasierü bemutatkozás volt, melynek a válság ügyében nincsen jelentősége. Az összes elnökök magyar diszruhában voltak.

Justh Gyula rövid üdvözlő beszédet mondott, melyet fohászszal végzett: hogy az isten sokáig tartsa meg a királyt, aki a papirról olvasta le a rövid választ, hogy elvárja az elnökségtől, hogy igazságos és pártatlan lesz.

Ezután azt kérdezte a király Justhtól, hogy hol járt, hogy olyan hamar hazakerült? Just azt felelte, hogy csak Palermóban volt és jobbadán a tengeren töltötte az időt.

Rakovszkytól csak annyit kérdezett a király, hogy mindig Budapesten tartózkodik-e most, mire Rakovszky azt felelte: „igenis, felség”.

Bolgárnak a király megjegyezte, hogy az utolsó delegáció óta nem látta.

Végül ő felsége még néhány szót beszélt Justhtal a déloroszországi eseményekről és árvizekről és ezzel a kihallgatás véget ért.

Szóll elutazott.

Szóll Kálmán ma reggel hazautazott Rátótra.

Szögyény nem lesz miniszterelnök.

Szögyény még vasárnap délnél érkezett meg. A nagy ut nem igen fárasztotta el; még a délután folyamán több politikussal tárgyalt, majd este a Nemzeti Kaszinóban valóságos kis értekezletet rögtönöztek a jobbra disszidensekből álló politikusok, amely értekezleten részt vett Szögyény is. Itt többek közt a következőképpen nyilatkozott berlini nagykövetségünk:

— A helyzet valóban súlyos; az első szempillantásra megoldhatatlannak látja a helyzetet az ember.

Egyik lapudósító azon kérdésére, hogy mi a célja a budapesti újságnak, a következőképpen válaszolt Szögyény:

— Engem a felséges ur kegyeskedett magához hivatalni. Ennyi pozitívumot tudok, többet nem! Hogy miért hivatott magához? — gondolom azért, hogy véleményemet elmondhassam a politikai válság dolgában.

— Budapesten azt beszélik, hogy kegyelmes uram veszi majd kezébe a kibontakozás fonálát.

— Erről semmit sem tudok; nem is tudhatok, miután ő felségénél még nem jártam. Különben azt hiszem, hogy ez nem fog bekövetkezni...

— Bécsi lapok irták, hogy kegyelmes uram azokról a nemzetközi bonyodalmak lehetőségéről számolna be az uralkodónak, amelyek a magyar krízis következtében állottak volna be.

— Semmit sem tudok erről.

Vilmos császár és a válság.

Szögyény-Marich Lászlónak feladata, hogy a „szürke” esetleg parlamenten kívüli kormány kinevezésénél az utolsó szót kimondja.

Ez annál fontosabb, mert a nagykövet nemcsak ismeri a király szövegének a német császárnak véleményét

nyét ebben az ügyben, hanem üzenetet is hoz tőle a királynak.

Hogy az üzenet hogyan szól, azt természetesen nem lehet tudni, de beavattottak azt tartják, hogy előnyösen befolyásolja majd a válság megoldását, amennyiben Berlinben a leghatározottabban ellene nyilatkoztak az erőszakos eszközöknek és esetleges parlamenten kívüli, tehát abszolutisztikus színezetű kormány működésének, mely minden esetre többet ártana a hadsereg sokat emlegetett egységének, mint az átmenetileg megcsinált magyar vezényszó.

Választási mozgalmak.

Sopron: Széchenyi Emil gróf a szabadelpárt képviselőjelöltje vasárnap újabb programbeszédet intézett a választókhoz. Ugyancsak vasárnap mondotta el programbeszédét Berecz Abel soproni ügyvéd is, mint a függetlenségi párt jelöltje. Berecz már az általános választások alkalmával is jelölt volt, de akkor 232 szavazattal Graenzenstein államtitkárral szemben kisebbségben maradt. Most győzelme valószínű.

Vác: Bottlik János, a váci kerület függetlenségi képviselőjelöltje vasárnap bándériumtól és hosszú kocsisortól kísérvé Pásztóra érkezett, hol megtartotta programbeszédét.

Wekerle újabb kihallgatása.

Fél tíz órakor Wekerle Sándor érkezett a királyi kastélyba. Utána Ernuszt Kelemen, gróf Csáky Albin, Szögyény második kihallgatása délután 1 órakor volt. Wekerle újabb megjelenése politikai körökben óriási szenzációt keltett és biztosra veszik, hogy őt bizzák meg kabinetalakítással.

Mi az újság?

Új báró. Hir szerint Törley József pezsgőgyáros kapja meg legújabban a bárói rangot.

Margitsziget a fővárosé lesz. Hir szerint József főhercegtől a király meg fogja vásárolni a Margitszigetet és a fővárosnak fogja ajándékozni. A vétel iránt a tárgyalások már megindultak.

Agyonvert oláh esperes. Kupsa-falva községben több községi lakos megrohanta Kupsa Sámuel oláh esperes lakását és úgy őt, mint feleségét agyonverték. Kupsa állítólag zsarolta a népet és legutóbb legelő-elkülönítési póre is volt hiveivel.

Szerelmi dráma az utcán. Budapesten a fehérvári-ut 53. szám alatti „tégla ház” előtt hétfőn reggel szerelmi dráma történt. Cseleskó János 28 éves foglalkozás nélküli kocsis reggel tíz órakor revolverrel rálőtt volt kedvesére, Zilizi Viktória tizennyolcz éves cselédlányra. A golyó a szerencsétlen leány jobb karját ütötte keresztül a könyökben kettétörtte. A merénylő még egyszer lövésre emelte a fegyvert, de az időközben összesereglett járőkelők kiesavarták a kezéből. Cseleskó Jánost bevitték a rendőrségre, a hot azt

Legjobb vetőgép ma a világhírvő eredeti Melichárféle páros soru

== „UNICUM-DRILL” ==

kiszárlagos raktár és képviselő

Ráhmer Sándornál,

Piacz-utcza 26. sz.

Nagytráfiák udvar.

Övadjunk az utánzatoktól.

vallotta, hogy pusztítani, me daczára sem kifakadt a hiusította a m tatottak, Zili kórházba száll tésnek valószí

Aki fel...
élet a szegé kap mindig, munkanélkü növekedik. I olyan ember kenyérkeresé mann Oszk munkát ne

ból kitétek, dolt tehát sági szemé német csás állították és se nem éhe tetszett neki hogy ezután

Alig került sértést köve tették, most folytatta ezt ben ítétek

A tárgyalá hogy nem csak felségs a kik a csá munkát sz követ el töb — mert ő ségét, de é sértéshez is

Az ő
A vigyázatlan zata: Weisz keztyűjét tiz alatt levő l üveg a közelk robbant és a összeégette. A gikusabbá tes menyasszony,

Letart
racza József közelében pé

Végzet
hogy ott egy kralováni pa Árva folyót a tulsó parton ölfözködtek, n öltözik fel, a vízbe ugrott, görcsöket kap után kifogták.

Az erkölcs

Vissza
Amerika
azon visszau a petroleum történt. Roc koronát ado saságnak té

Val

Czi

vallotta, hogy azért akarta a leányt elpusztítani, mert ez minden kérés könyörgés dacára sem tért hozzá vissza. Keservesen kifakadt a „csöcselék” ellen, amely meg-husította a merényletet Cselesköt letartóztatották, Ziliz Viktóriát pedig a Rókus-kórházba szállították. A boldogtalan természetnek valószínűleg levágják a karját.

Aki felségsértésből él. Nehéz az élet a szegény embernek. Munkát sem kap mindig, ha dolgozni akar s a munkanélküliek száma napról-napra növekedik. Ilyenformán nem csoda, ha olyan ember is akad, akinek valóságos kenyérkeresete a felségsértés. Hartmann Oszkár nevű berlini szobafestő munkát nem tudott kapni. A lakásából kitették, éhezett és fázott. Gondolt tehát merészet és nagyot. Hatósági személyek előtt szidalmazta a német császárt, amiért törvény elé állították és becsukták. A fogságban se nem éhezett, se nem fázott. Megtetszett neki a börtönélet s elhatározta, hogy ezután felségsértésből fog élni. Alig került ki a börtönből, újra felségsértést követett el s megint a hüvösre tettek, most már három hónapra. Így folytatta ezt hatszor. Legutóbb Posenben ítélték el ismét három hónapra. A tárgyaláson nyíltan kijelentette, hogy nem tud másképpen megélni, csak felségsértésből. Ha azok, akik a kik a császár feddhetlenségét őrzik, munkát szereznek neki, sohasem követ el több felségsértést — ugymond — mert ő érti a szobafestés-mesterségét, de ért valamicskét a felségsértéshez is.

Az összeégett menyasszony. A vigyázatlanságnak sajnálatraméltó áldozata: Weisz Margit nevű budapesti lányt keztyűjét tisztította Kisdiófa-utca 10. sz. alatt levő lakásán, e közben a benzines üveg a közelben levő tüzes vasalótól felrobbant és a szerencsétlen leányt súlyosan összeégette. A szerencsétlenséget még tragikusabbá teszi, hogy a szerencsétlen leány menyasszony, és vőlegénye épp ott időzött.

Letartóztatott pénzhamisító. Garacza József földmivest letartóztatották Dárda közelében pénzhamisítás miatt.

Végzetes fogadás. Ruttkáról írják, hogy ott egy vichodnai tót parasztleány kralovani pajtasaival fogadott, hogy az Árva folyót átúszja. At is uszta, de mikor a tulsó parton odaadtak ruháját, hogy felöltözködjék, nevetve felelte, hogy csak ott öltözik fel, a hol levetkőzött és ezzel a vízbe ugrott, hogy visszaúszson, de lába görseket kapott és elmerült. Holttestét azután kifogták.

Az erkölcsös amerikai reformátusok.

Visszautasított félmillió korona.

Amerikában nagy feltűnést kelt azon visszautasítás, mely Rockefellerrel, a petroleumtröszt elnökével szemben történt. Rockefeller ugyanis 500.000 koronát adott az amerikai missziótársaságnak térítési célokra.

Ez ellen a protestáns lelkészek hevesen tillakoztak. A keleti államokban működő kongregacionalisták szinodusának Bostonban minap tartott nagygyűlése visszautasította a félmillió adományt. A gyűlés többségének ugyanis az volt az álláspontja, hogy olyantól, aki kiszipolyozza a népet, nem fogadhatnak el adományt vallási célra, mert az a pénzt rablott pénz.

Csupán gyűlés kis töredéke hivatkozott arra, hogy régebbi időben a katolikus egyház szívesen elfogadta az oly adományokat, miket vallásos, de közönséges rabló főurak zsákmányaikból juttattak az egyháznak, mert az istenes dolog, fogadják el Rockefellerét is és ne kutassák az eredetét: a többség azonban nem osztotta ezt a nézetet és visszautasította az ajándékot, ami most főleg a pénz kritikája szempontjából óriási feltűnést kelt egész Amerikában.

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 208. Bérlet 144 sz. (O)

Debreczen, kedd, 1905. márczius hó 28-án:

— másodsor —

Mulató istenek.

Operett 2 felvonásban, előjátékkal.

Halnap, szerdán, márczius hó 29-én, bérlet 145 ik szám „A” — harmadszor

Mulató istenek.

Operett 2 felvonásban.

Mulató Istenek. Lehár Ferencnek eme pajkos, eleven zenéjű operettje elég szép közönséget vonzott. Maga a cselekmény az orpheum szintjére van szabva Sosias harmadik felvonásbeli drasztikus, de szellemesség nélkül való kupléival együtt. Júpiter Isten Thalia kértére Menandro-földi szinigazgató számára operette temat nyújtandó, a Macedon harctéren küzdő Amphytrion alakját veszi fel, hogy ennek epekedő nevével kalandban legyen része. Junó Isten asszony azonban kilesvén a tervet, Alkmene alakját veszi fel, s a kaland ez értelemben történik meg. A félreértések végre kiderülnek. — A kedvesen pajkos zene azonban igaz gyönyörűséggel tölthetett el mindenkit, bár sok helyen a hallgató jóakarata és erős fantáziájára volt szükség, hogy a zene szépségeit magának kiegészítve. Eredeti ötlet volt Csorost Amphytrion énekes szerepében felléptetni, s a közönség ez ötletet pajkos tetszéssel fogadta, sőt szép belépőjét meg is ismételtette vele. Hegyi Lili hálás szerepében nagy tetszést aratott s Sosiassal való páros jelenetét meg is ujrátették. Sugar Aranka eleven játéka az előadást ez alkalommal is színvonalon tartotta s az első felvonásbeli fürge kankanjával nagyobb sikert aratott, mint énekének minden bájával. Az este különösen nehéz dolga volt: nemcsak magáért kellett játszania, hanem Csorost is kellett vigyáznia.

Színházi hírek. Kedden kerül másodsor színe Lehár Ferenc 3 felvonásos operettje a „Mulató istenek.” A legközelebbi újdonság a „Ratartós királykisasszony” című 3 felvonásos operett lesz, melynek a bemutatója vasárnap este lesz. Csütörtökön kerül harmadszor színe a Vályi Nagy Gusztáv 3 felvonásos drámája a „Gábor diak.”

ÚJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Domahidy Elemér főispán holnap jó haza Budapestről. — Strelinger Győző dr. a bábaképző intézet segédorvosa 2 heti szabadságra elutazott.

— **Az 1903. évi zárszámadás.** Az 1903. évi zárszámadásra vonatkozólag érkezett belügyi leiratot hétfőn délután tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság és az egyes tételekre vonatkozó megjegyzéseit tudomásul vette. A közgyűlésen előreláthatólag nem fog ilyen simán menni a dolog.

— **Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.** A város jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre elnöklésével hétfőn délután ülést tartott. Jelen voltak: Kovács József polgármester, Magoss György főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Török Gábor erdőmester, Varga Károly jegyző, Fehér Ferenc, Márk Endre, Komlóssy Dezső, Dicsőfi József és Simonffy Imre bizottsági tagok.

— **Az O. M. K. E.** vasárnap Budapesten tartotta az évi rendes közgyűlést igen nagy részvét és a vidéki tagok rendkívüli érdeklődése mellett. Sándor Pál elnöki megnyitójában a vámönallóság megvalósításáról, mint elodázhatlan kívánalomról nyilatkozott, amelynél az érdekelt köröknek az lesz a feladatuk, hogy az átmenet szélsőségeit s az abból eredhető bajokat elhárítsák, az ülés további során Gergely Antal (Gyulafehérvárról) a fogyasztási szövetkezetek által felszított egyenlőtlen versenyre, Heinrich pedig (Kolozsvár) a kiskereskedők bajaira, adózási nyomorúságaira hívta fel és kérte az egyesülés közremunkálását. A közgyűlés a megnagyobított választmányba a kerületből Körner Belát (Hajdusoboszló) választotta meg, s az egyesülés munkaprogramját erősödését, küzdelmes, de derekas munkáját örvendő vette tudomásul.

— **Eljegyzés.** Kovács László a debreczeni hitelbank r. t. hivatalnokja eljegyezte Baján Hetényi Hübner Margit kisasszonyt. — Ujváry István dohánybevéltő hivatali főnök leányát, Margitkát eljegyezte Molnár László dohánybevéltő tiszt.

— **Póthitel favágatásra.** Az elmúlt tél igen szigorú volt, aminek következménye az lett, hogy a város összes fakészlete elfogyott. Még a savós-kutról és monostorról is el kellett hozni a fát, amely azonban friss vágás lévén, nedves volt és e miatt általános volt a panasz. A bányai erdőben kellene 6000 öl tűzifát termelni, amelynek végrehajtására 60.000 korona póthitel megszavazását kérte az erdőmester, akinek jelentés szerint a télen 12.000 öl helyett 24.000 öl fa fogyott el. A főszámvevő javasolja, hogy a guti magfák árából előlegezzék ezt az összeget. A jog és pénzügyi bizottság ehhez hozzájárult.

Valódi angol

— Czimre tessék ügyelni. —

gyapjuszövet újdonságokat, ugyszinte Hazai gyártmányu különlegeségeket a legszolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhethjük be. Debreczen Kossuth-n. Dörre cukrász mellett.

Hajdumegyei méhészek gyűlése. Vasárnap délután tartotta meg a Hajdumegyei Méhészegylet Maurer Emil elnöklésével nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében évi rendes közgyűlést. A közgyűlés legelső tárgyát a választmány 1904. évi jelentése képezte, melyben részletesen ismerteti az egész évben végzett odaadó működésének minden egyes mozzanatát. E jelentés hű képét mutatja az egyesület iránt tanúsított eddigi érdeklődésnek. Feltűnteti, hogy a megalakuláskor csak 34 tagot számlált s ma már 2 tiszteletbeli, 11 alapító, 105 rendes és tíz pártoló tagja van, melyek részben helybeliek, részben pedig vidékiek. A pénztári forgalom — eltekintve az alapítványi tőkétől — 185 korona 84 fillér felesleggel zárt. Az alapítványi tőkének hozzáadásával egy év után 525 kor. 84 fillér tiszta vagyont tüntet fel. A mézértékesítés ügyének megoldása több gyűlésnek képezte komoly tárgyát, bár a megoldásnak csak kezdő lépéseit rovatgatja de az egyesület, azonban az ez iránybani munkálkodását igazolja ez az egyesület is, melyet a célból egyik helybeli megbízható céggel kötött meg az előző évben. Megemlékezett a jelentés az egyesület tisztségviselői képező szaklapról, mely mintegy összekötő kapocs az egyesület tagjainak mindinkább való összetartására s melynek szellemi részében való támogatásánál főként az I. titkáron kívül Maurer Emil, Czeizling Lajos, G. Szabó Kálmán és Vida László működtek közre. A közgyűlés megelégedését fejezte ki a választmány jelentése felett s a tisztikarnak az egyesület vezetésénél kifejtett nemes törekvéseért, valamint a szaklap tartalmának gazdagítása körüli közreműködéseikért az előbb említett tagoknak köszönetet szavazott.

Visszautasított ajánlat. A bécsi Eisler és testvérei cég, a guti erdőben termelt és kidolgozott fából kimaradt, mint 2000 öl tűzifáját megvételre felajánlotta a városnak. A jog és pénzügyi bizottság azonban az ajánlatot nem tartotta elfogadhatónak.

Halálozások. Meghaltak: Kaminár József ev. ref. 4 hónapos, özvegy Kovács Lajosné szül. Szilágyi Sára ev. ref. 75 éves, özvegy Tóth Gáborné szül. Bujdosó Krisztina ev. ref. 75 éves, özvegy Boldog Istvánné szül. Szabó Zsófia ev. ref. 54 éves, Rózenfeld Mártonné szül. Holzer Antónia izr. 57 éves, Devics Lajos, ev. ref. 4 hónapos, Rácz Mihály ev. ref. 65 éves, Kiss Ferencz ev. ref. 45 éves, Kapitány Julianna ev. ref. 1 hónapos, Tóth Eszter ev. ref. 25 napos, Nagy Erzsébet ev. ref. 6 éves, Tózer Mária ev. ref. 5 éves.

Nem szabad húst darabonként árulni. Régi szokás nálunk, hogy a borjúhúsáruló asszonyok a húst nem kilószámra, hanem darabonként árulták. A debreczeni vásárosok ebben sérelmet láttak, a főkapitányhoz fordultak és kérték, tiltsa el a húsárú asszonyokat a darabszámra való elárúrástól és rendelje el, hogy ők is kilóként árulják a húst. A főkapitány ezt meg is cselekedte, hivatkozva a szabályrendeletre. A borjúhúsárúok a főkapitány határozatát megfélembesték és kérték, hogy a tanács határozata meghozataláig függessze fel a főkapitány rendelkezését. A tanács ennek eleget is tett és később tárgyalva az ügyet, — miután a szabályrendelet kissé homályos, nem mondja ki a leghatározottabban, hogy csak kilószámra lehet a húst eladni, a főkapitány határozatát megváltoz-

tatta és megengedte, hogy a borjúhúsáruló asszonyok ezután is darabonként is eladhassák a borjúhúst. Szentasi János és társai a tanács eme határozatát megfelelőbbé tették a miniszterhez. A miniszter döntése most érkezett le és a miniszter a szabályrendelet alapján eltiltja, hogy a húst darabonként adják el, vagyis megsemmisítette a tanács határozatát és a főkapitányt hagyta helyben.

Az igazságszolgáltatás bajai. A debreczeni ügyvédi kamara évi jelentése hosszasan sorolja fel azokat a bajokat, melyek az igazságszolgáltatásban a múlt évben mutatkoztak. Az orvoslás módjait is feltárja nagy szakkvatottsággal. A vámospécsi és püspökiadányi telekkönyvek rendezetlenek olyannyira, hogy a betétek szerkesztése hatástalant nem tűr. A kuria ügymenetét a kamara lassúnak találja. Ajánlja a kuriának a hététagú tanács tagjai létszámának apasztását, vagy a bírói létszám sürgősen való felemelését. A pótbírói állások megszüntetését is kívánatos ak tartja a jelentés. Teljes megelégedését nyilvánítja a kamara a debreczeni ítélőtábla, törvényszék és járásbíró-ság gyorsasága és alaposága felett. Sürgeti az ügyvédi rendtartás reformját és a járásbíró-sági ügykezelésben nagy zavart okozó lejtromrendszer megváltoztatását.

Az „i” és az „y”. Valaki a belügyminiszterhez folyamodott, hogy megmagyarosított nevét „y”-nal írhasssa, a miniszter leirata ez ügyben körülbelől ezeket mondja: A felfolyamodó kérelmét: hogy családi neve végén „y” betűt használhasson „i” helyett, nem teljesítheti, mert míg egyrészt az „y” nem nemesi jelző, hanem csupán a mai magyar helyesírással ellenkező, elavult írásforma, melynek alkalmazását kizárólag csak a régi gyakorlat indokolhatja, addig másrészt új neveknel ilyen régi írásmód engedélyezése alkalmat nyújthat annak a téves felfogásnak a megerősítésére, hogy ilyen alakuló új név a hasonló, de igazolt régi, történelmi írásmódot követő régi családnevekkel régiség tekintetében is egyenlő.

Borkiállítás és vásár berekesztése. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége által Budafokon rendezett második országos borkiállítás és borkiállítást vasárnap rokesztették be. A kiállításon vasárnap különösen sokan fordultak meg a magyar és külföldi borkereskedők, a kik szakadallanul jöttek a fővárosból fogadókön és villamos kocsikon. Francois pezsgőgyárának hatalmas csarnokában, a kiállítás helyiségében korán reggel megkezdődött már a kóstoltatás és a vásár s tartott egész délutánig, mikor a munkedvelők lepték el a csarnokot, a kiket csak többszöri fölkerés után lehetett rábírnai arra, hogy a kóstoltatást befejezzék, Molnár Lipót ügyvezető igazgatónál, a ki buzgólkodott a vételak és eladások körül is, iamét több ezer hektoliter eladott bort jelentenek be. Nagy adatja volt a szesznek és jó vásárt csipáltak a pinczegazdasági cikkekkel is. A berekesztésen, a szövetség részéről jelen volt Molnár Ákos országgyűlési képviselő is, aki szép beszédben köszönte meg a termelőknek és a kereskedőknek érdeklődését, a mi a kiállítás és vásár rendezésével célja volt a szövetségnek, hogy közvetlen tehessen

eladei és megvenni is hamisítlan, jó magyar bort. Reméli, hogy a későbbi vásárokon a külföldiek még nagyobb számmal vesznek részt. Köszönetet mondott Molnár igazgatónak és azoknak, a kik vele a kiállítást rendezték és Francois Lajosnak, a ki készséggel engedte át helyiségeit a szövetkészségnek. Végül megemlítette, hogy Budafokot természetrajzi fekvésénél és egyéb körülményeinél fogva azzá kell megtenni, a mi je Rheins Párisnak. A tetszéssel fogadott beszéd után a termelők és elárúsitók nevében Hammersberg Jenő boráru gyász mondott köszönetet a szövetségnek, de különösen Molnár Ákos és Solymossy báró elnököknek tevékenységükért, a mi a vásár iránt kifejtettek.

Meghívult pályázat. A tanács a gázmesteri állás betöltésére pályázatot hirdetett. Többen pályáztak, de miután a pályázók egyike sem felelt meg az előirt kívánalmaknak, a tanács a világitási bizottság javaslatára Németi Gyulát alkalmazta, mint „helyettes” gázmestert, ki már tíz év óta alkalmazottja a gázgyárnak és három év óta végzi a gázmesteri teendőket.

Besurranó tolvajná. A legveszedelmesebb tolvajok közül való Ferenczi Józsefné Csonka Anna, akit a rendőrség számos lopásért letartóztatott. Eddig három lopást ismert be. E hó 22-én Tannenbaum Emánuel hatvan-utca 31. sz. a. lakostól 6 liter tejet kannástól, 23-án este Eisenberger Jókai-utca 36. sz. a. lakostól szűttőteknőt, a Simonffy-utczán pedig mosdótálat lopott. A házat már nem tudja megmutatni. Letartóztatták.

Rövid hírek a rendőrségről. A nyil-utczán nagy botrányt csapott részeg állapotban Kincses József rikkancs. Bekísérték. — Danka György homokkerti 146. sz. a. lakos panaszt emelt hogy Kovasovszki László vasuti raktármunkás megverte. A sérülése könnyű. Az eljárást a rendőrség megindította.

Helyreigazítás. Vasárnap számmunkban közölt Komáromi M. hangszerkészítő cég hirdetésében az állott, hogy az 1896 iki kiállításon a cégnek saját hangszerei állítottak ki, ez tévedésen alapszik, amennyiben a kiállított hangszerek a Komáromi cég üzletvezetője készítménye volt.

Női felöltő ujdonságok. remek diszített kalapok a tavaszi idényre nagy választékban érkeztek Rózsa Lajos női divat-áruházába.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

Mentze Henrik ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk rendkívül lezállított áron adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultak gyári áron alól is.

Anglia Debreczenben. Megérkeztek a leghiresebb kül- és belföldi gyártmányu tavaszi szövetek Rósenberg József „Angol szabóhoz” címzett uri szabó üzletébe s ez uton értesíti a n. é. közönséget, hogy hosszas fáradozás és tömeges vétel folytán sikerült Anglia legelső posztgyárával oly előnyös és olcsó bevásárlási forrást elérni, hogy a mai naptól üzletében megrendelt öltönyöket, 25—30 frt.-tal olcsóbban, mint bárhol és a legjobb szövetekből a legelőgansabb kivitelben állítja ki. Jegyezze

Nem Reklám.

Értesítjük a mélyen tisztelt vevőket hogy 2 óriási raktárt és pedig az aradi Probst Károly és társai utóda továbbá a kolozsvári Balog és Reil elsőrendű divatüzletét mintegy százezer korona értékben megvásároltuk és ez által abban a helyzetbe vagyunk hogy ruhaszövegeteket, mosóárúkat és asztalneműket és összes cikkünket készpénzért a lehető legolcsóbb árban árusítjuk. Tisztelettel Wallerstein Fülöp fiait Piac-utca kistemplommal szemben. Uj árjegyzékünk s napokán megjelenik.

meg tebát
ölnyök ez
az „Angol
a színház
röl gondosk
legelső uris
ben működ
uri szabó
meggyőződi

x ÉR
pártolja az
pókeresked
a legjobb r
cipőket m
Kossuth-ut
szemben.

x Sz
titási mur
lapon veft
n. é. rende
Károly, Vén

Az öreg
A d

A del
hó 26 án
közgyűlést
tója Zádor
szavakkal r

Mé
Intéze
ponthoz ér
rendkívüli
részvényök
telével fejl
jük tőkénk
tainkat.

Ezen
meg igazg
terveimet
ezelünk ker
den részlet
tisztelt szer
mindig szer
a jelen pén
tünk sikere
Hogy
igényei kie
nyugvó vid
senyében sz
gunknak, h
intézetünk
nyugodjék
sitandó tak
lőleg vértel
indokoltá t
nyuló igyek

Ezeken
fordulunk a
nünkét a m
évünkben n
teln méltó
Ezek
nyeseket sz
megnyitom.

A kö
következők
vényes, öss
letében. A
János társ.
tőlül Kom
kerettek fel
Az ig
jelentési t
hogy a m.
séből 10.0
nyugdíjalap
gatók és t

H

meg tebát mindenki, hogy a 30-40 frt.-os öltönyök ezentul 15-20 frt.-ért rendelkeztek az „Angol szabónál” Kossuth-utca 8. sz., a színház mellett. A legmodernebb kivitelről gondoskodik az Anglia, Paris és New York legelső uriszabó termeiben szabási minőségben működött tulajdonos, Rosenberg József uri szabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

x **Érdemes**, hogy a nagyközönség pártolja az előnyösen ismert Glück Ede cipőkereskedőt, mert nála nagy választékban a legjobb minőségű férfi, női és gyermek-cipőket mesés olcsón kaphatja Piacz- és Kossuth-utca sarkán, a Kistemplommal szemben.

x **Szobabeeresztés és ablaktisztítási munkákat** olcsón vállalok. Levelező-lapon vett értesítésre azonnal megjelenek n. é. rendelésmél. Mély tisztelettel Erdei Károly, Vénkert I. járás 73. sz.

Az öreg takarékpénztár közgyűlése.

Az első debreczeni takarékpénztár.

— márcz. 27.

A debreczeni első takarékpénztár f. hó 26-án d. e. tartotta 59-ik évi rendes közgyűlését, melyet az intézet elnök-igazgatója Zádor Lajos kir. tanácsos, a következő szavakkal nyitott meg:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Intézetünk belételeiben nevezetes időponthoz értünk. 1893-ban a decemberi rendkívüli közgyűlésünk mondta ki legutóbb részvénytőkéink emelését és most 11 év elteltével fejlődésünk folytán, ismét betérjesztjük tőkéink emelésére vonatkozó javaslatainkat.

Ezen év január havában ismerttettem meg igazgató társaimmal erre vonatkozó terveimet s azóta behatósan foglalkoztunk célunk keresztülvitele érdekében annak minden részletével. Tanácskozásainkban a m. tisztelt részvényeseink s a társaság érdekeit mindig szem előtt tartván, reményem, hogy a jelen pénzügyi viszonyok között, terveztünk sikeres megoldást fog eredményezni.

Hogy városunk e környékének hitel-igényei kielégítésénél az erősebb alapon nyugvó vidéki pénzügyintézetek nagymérvű versenyében szilárd állást biztosíthassunk magunknak, hogy a bizalom, melyben betevőink intézetünket részesítik — erős alapokon nyugodjék s hogy a közeljövőben megvalósítandó takarékpénztári reformoknak is kellőleg vértézve nézhesünk elébe: szükségessé, indokoltá teszi tőkeerőnk gyarapítására irányuló igyekezetünket.

Ezekre való tekintetből bizalommal fordulunk a m. t. közgyűléshez, hogy bennünket a most megkezdett 60-ik fennállási évünkben nagybecsű támogatásával megtisztelni méltóztassék.

Ezek után a megjelent m. t. részvényeseket szívesen üdvözölve, a közgyűlést megnyitom.

A közgyűlés további lefolyásáról a következőket jelentjük: megjelent 60 részvényes, összesen 751 drb részvény képviselőiben. A jegyzőkönyv vezetése dr. Tüdös János társ. jogtanácsosra bízott, hiteltelítőül Komlóssy Dezső és Ormódy Lajos kérték fel.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései tudomásul vétetvén, kimondatott, hogy a m. évi 305,770 kor. 56 fillér nyereségből 10,000 kor. a tartalékra 10,000 kor. nyugdíjalapra, 28,877 kor. 11 fillér igazgatók és tisztviselők jutalékára, 2100 kor.

jótekmény célra fordítsák, 14,798 kor. 42 fill. vitassék át az 1905-ik évre s 240,000 kor. pedig részvényeként 200 koronával osztalékul fizetessék ki f. hó 26-tól kezdve.

Szepessy Antal volt igazgatósági tag lemondását sajnálattal vették tudomásul s 47 évi működésének emlékére a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíteni rendelték.

A kibocsátási javaslat minden részletében elfogadtatván, kimondatott:

1., hogy a jelenlegi 1000 kor. részvények kicseréltetnek 2 drb. 5-500 korona részvényekre,

2., hogy kibocsátatik 1600 drb új 500 kor. névértékű részvény. Ebből 1200 drbra nézve a mostani részvényesek 1600 kor. jegyzési árban elővételi jogot gyakorolhatnak, 400 drb. pedig jelenleg a tárczában marad, ezeknek jegyzésre bocsátása iránt kellő időben későbbi közgyűlési határozat fog intézkedni.

A részvényesek elővételi joga a régi részvény bemutatásával folyó évi április 16-30-ig gyakorolható. Különb. e jog elvész.

Ezek után letárgyalták a módosított alapszabályokat s a közgyűlés véget ért.

A tőkeemelésre vonatkozó határozatot az igazgatóság napokban minden egyes részvényessel levél útján fogja tudatni ezenkívül azoknak meghirdetése felől is kellőleg gondoskodik.

TÁVIRATOK.

Ideiglenes ügyvivő kormány lesz.

Budapest, márczius 27. Beavatott politikai körökből a leghatározottabb formában szivárog ki a hír, hogy *ideiglenes ügyvivő kormány fog alakulni Lukács László pénzügyminiszter elnöklete alatt.* E kabinetben a belügyi tárczát Sándor János államtitkár kapja.

Az orosz-japán háború.

London, márczius 27. A Reuter-ügynökség tudósítója jelenti márczius 22-éről Oku tábornok főhadiszállásáról: Beszélgettem Oyama marsallal. Ez volt az első eset, hogy újságírótól meginterjuváltatta magát. Nem akart a békekötés valószínűségéről, vagy valószínűtlenségéről beszélni, mert — ugymond — katona és nem államférfi. A bámulat hangján szólt az oroszokról, kik — ugymond — bátran harcoltak. Az a körülmény, hogy a japánok Port-Arthurt a kínaiaktól annak idején másfél hadosztállyal öt órán belül elvették, mutatja a különbséget a kínai és az orosz katonák között. A japánok megtették kötelességeiket, amint azt el is várták tőlük. Oyama nem akart nyilatkozni a japánok jövő terveiről és csak azt mondta, hogy készek a háborút addig folytatni, ameddig szükséges. Oyama, kinek állapota kitünő, a vezérkarral öt kínai házbán lakik, amelyeket a kínai alkirály bocsátott rendelkezésükre.

Berlin, márczius 27. A japán követség közli: Arra a több külföldi lapban elterjedt állításra, hogy Inouye berlini japán követ a múlt év júniusában közbenjárt, hogy Hajsahi vicomte londoni japán követ és Witte orosz miniszterelnök összejöjjenek, Inouye követ a leghatározottabban kijelenti, hogy az egész dologról egyáltalában nincs sejtése sem és avval semmiképen sem foglalkozott. Az egész dolgot k holtnak tekinti.

Suez, márczius 27. (Reuter.) A harmadik orosz hajóhad déli irányban távozott.

Landakan, (Borneo), márczius 27. Déva altengernagy, a Kaszagi és a Csittoze nevű czirkálókkal, továbbá az Amerikan Maru és Jamata Maru nevű másodrendű czirkálókkal 18-án Laganba érkezett és másnap folytatta útját.

Sidney, márczius 27. Több kereskedő cég nyolcz gőzöt bérelt, hogy azt a körülbelül 10,00 lovat a melyet Ausztráliában a japán kormány számlájára vásároltak, Hongkongba szállítsák. Az első gőzök 14 nap múlva indul utnak.

Tokió, márczius 27. Tegnap kezdődött meg a negyedik belső kölcsön jegyzése. A császári ház husz millió jent jegyzett.

Az orosz hajóraj veresége.

Páris, márczius 27. Roszdesztvenszky flottájának vereségéről pozitív hírek még mindig nem érkeztek, de Pétervárott a legrémesebb híresztelések vannak forgalomban arról, hogy *az orosz flotta igen nagy vereséget szenvedett.* Amely jelentések erre vonatkoznak, azok a következők: Mauritiusból jelentik, hogy az odaérkezett „Warova” hajó az első és második balti hajórajt Ceylontól délnyugatra 8-900 mérföldnyi távolságban látta. Pétervárott a „Matin” távirata alapján terjedt el a hír, hogy a „Sziessi Welki” és a „Navarin” csatahajók, Roszdesztvenszky flottájának két legbűszkébb hajója súlyosan megsérült. A nyugtalanság óráról-órára növekedik az orosz hadseregben.

Új bombamerénylet Varsóban.

Varsó, márczius 25. Vasárnap este 9 óra felé a Novi Szwjé-uton Nolken rendőrfőnök kocsija alá bombát dobtak. A rendőrfőnök megsebesült.

Varsó, márczius 27. A bombamerényletről jelentik: Este egy negyed 9 órakor a Prága elővárosi rendőrkapitányságon felrobbant egy bomba és öt embert, köztük kettőt halálosan megsebesített. Nolken rendőrfőnök azonnal kocsin ment a helyszínére. A Visztula-híd közelében bombát dobtak rá. Nolken súlyosan megsebesült, arczán, jobb kezén és jobb lábán. Lakására szállították. Orvosai remélik, hogy életben tarthatják. Egy fiatal leány is megsebesült, amidőn a bomba dobása

Hölgyek!

meglesznek lépve, ha a most érkezett tavaszi újdonságainkat meglátják. Ne méltóztassanak addig női és gyermek felöltőket vásárolni, míg felette dúr tártak és solidkiszolgálásunkról meggyőződést nem szereznek.

Tisztelettel

Darvas Testvérek

női- és gyermek felöltő áruház
DEBRECZEN, Főter a Hungaria mellett.

idején arra ment. A tettes elmenekült, bár a rendőrség néhányszor utána lőtt.

Varsó, márczius 27. A bombamerényletről még azt írják, hogy négy rendőr és két magánember is megsebesült. A tettest, aki maga is megsérült, letartóztatták. Az az ember, aki merényletet követett el Nolen rendőrfőnök ellen, menekülés közben megölt egy rendőrt is.

Az udvari ebéd.

Budapest, márczius 27. A holnapi udvari ebédre meghívót kaptak Kosuth Ferencz, Szederkényi Nándor, Justh Gyula, Zichy Aladár gróf, Szentiványi Árpád, Falk Miksa, Dániel Ernő báró, Teleki Gyula gróf és Szögyény-Marich László berlini nagykövet.

Szabadon bocsájtott oroszok.

London, márczius 27. A japánok a Mukdennél elfogott oroszok közül 421, a Csifunál elfogottak közül 430 orosz alattvalót szabadon bocsájtották.

Az építőmunkások bérharca.

Eszék, márczius 27. Az összes kőművesek, ácsok és kőfaragók beszüntették munkájukat, mert ma lép életbe a hatóságilag helybenhagyott új munkarend. A munkások foglalkozás szerint csoportosulva gyülekeznek.

Szögyény-Marich nyilatkozata.

Budapest, márczius 27. A berlini nagykövet ma délután az egyik fővárosi lap tudósítója előtt kijelentette, hogy azért jött Budapestre, hogy az uralkodót, mint bizalmasa, informálja a helyzetről. A politikai vezérférfiakkal nem azért érintkezett, hogy egyezkedjék velök, hanem hogy tájékozódjék.

— Ha megszűnne Ausztria és Magyarország közt a vámközösség — kérdezte a lap tudósító — Németország hajlandó lenne-e új kereskedelmi szerződést kötni?

— Nem tudom — felelte. A fejlemények lesznek erre irányító hatással.

Törvénykezés.

Merénylet a miniszterelnök ellen. Ilyen czimen közölt hosszabb hírt egyik fővárosi napilap ez évi január 9-iki számában. A hír, amely tulajdonképen dr. Gööz József fővárosi bizottsági tagnak, a budai polgári iskola igazgatójának a nyilatkozatát tartalmazza, elmondja, hogy az általános képviseléválasztások alkalmából a Nyiri-párt a budai Vigadóban vacsorát rendezett, amelyen megjelentek a kormány tagjai is, élükön gróf Tisza István miniszterelnökkel. A bankett szép rendben folyt le, mikor azonban a miniszterelnök távozott és Gööz lekísérte a lépcsőn, hirtelen elébük ugrott Hofer Lajos tanító és botját fölémelve, fenyegető hangon kiáltotta:

— Most leszámolunk!

Gööz azt hitte, hogy Hofer őt fenyegeti, de már a következő pillanatban látta, hogy Hofer a miniszterelnök felé sujt, minthogy azonban három fokkal feljebb állott a lépcsőn, az ütés csak az alsó láb szarát érte a miniszterelnöknek. A második ütésben már megakadályozták a detek-

tívek, akik közrefogták, a karját megragadták és a bunkós botot kicsavarták a kezéből. E hír megjelenése után Hofer rágalmozás czimén feljelentette Gööz Józsefet. Panaszában elmondja, hogy az egész hír valótlan-ságban tartalmaz és csak a boszu műve Gööz részéről. A tanítótestület mindtg segélyezte Gööz Józsefet a politika terén és a legutóbbi községi választásokon Gööz bizonyára kibukik, ha a tanítótestület nem segíti. Az általános képviseléválasztásokon is Gööz mellett voltak mindaddig, amíg ő a Darányi-pártnak egyik főembere volt, mikor azonban Gööz hirtelen átpártolt a Nyiri táborba, a tanítótestület elfordult tőle és Gööz ilyen képtelen merénylettil áll boszút. Az ügy tárgyalását hét-főn délelőttre tűzte ki dr. Wiener Albert budapesti büntető járásbíró. Minthogy a sérelmes állítások nem tanuk előtt történtek, hanem nyomtatásban jelentek meg, a bíróság leszállította a saját illetékességét és az ügy elbírálását az esküdtbírószék hatáskörébe utalta.

Vád alá helyezett lelkész. Nyitra-Kosztolányról írják, hogy az ottani ev. lelkészt, Trokán Sándort az ügyesség vád alá helyezte, mivel a legutóbbi verbói képviseléválasztás alkalmával a karhatalom intézkedései ellen izgatta a népet.

Büntügyi főtárgyalások. Kedden ifju Czeplédi József ellen csalárd bukás büntette, Mécsi Istvánné ellen lopás büntette, Szabó Virág Kálmán s társa ellen lopás büntette. Szerdán Klein Jakab ellen vétkes bukás vétsége, Békési Antal ellen lopás büntette, Papp Mihály ellen közokirathamisításért, Sári Gábor ellen királlysértés vétsége. Csütörtökön ifju Vágó József s társa ellen lopás vétsége, Kövér Sándor ellen lopás büntette, Papp János ellen személyes szabadság elleni vétség. Pénteken Boros Gábor s társa ellen magánosok elleni erőszak büntetéseért, ugyanazon nap a II. tanács előtt Oláh Gyula s 10 társa ellen lopás büntette, Kiss (Kovács) Mihály ellen lopás büntette miatt.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

(Orosz eredetiből.)

80.

Megszólt a csárdás is; de a hangja rekedten, az aggálytól elszorultan hangzott:

— Ki az? Mit akarnak?

Vladimir kurtán és határozottan kiáltott reá:

— Nyisd ki az ajtót!

Egy perczig néma csend volt. A dektív elképzelte, hogy miféle jelenet játszódhatik le a zárt ajtó mögött. A csárdás bizonyosan felösmerte a hangját és bizonyosan mintha vaskalapácsal sujtották volna fejbe. Talán térdre rogyott! És most örlöngve tépelődik, hogy menekülhetne.

De, hogy nem hallotta Katinkát? Legálább mégis adott életjelet, a mitől reménye, ereje feleledt. Bizonyosan tudta ő is, hogy ki várakozik az ajtó előtt! Hisz ő mutatta meg az utat, hogy merre meneküljön. Miket szenvedhetett az utolsó órák alatt? Az a gaz Péter visszatérvén, bizonyosan azt beszélte, hogy a kém Bogdán Vladimir valamelyik erdei verembe bukott és a hóban fúadt. Bár hitte ezt Katinka, bár nem, az állapota mindenesetre kétségbeejtő volt. Ha elpusztult, akkor atyjával együtt e vadállatnak a rabszolgája marad, ha megmenekült, akkor bizonyosan tudomására hozta a rendőrségnek, hogy mit fedezett fel és sokkal inkább ösmerte a fiatal rendőr

kötelességérzetét, mintsem remélhette volna, hogy majd apját megkíméli; már csak elvetemedett Péter miatt sem tehetette ezt. A mióta Péter a viharos éjszakába üldözésére kirohant, kinszenvedés volt ennek a leánynak minden pillanatja... És mivel nesz sem hallatszott, Vladimir ismét megdübögötte az ajtót. Még erőteljesebben parancsolta:

— Tanácsolom, hogy nyisd ki az ajtót! A rendőrség nevében!...

[Folytatjuk.]

Piacz-u. 7. szám alatt

Lovass és Ladányi

csödtömög áruraktárát további nagy árleszállítás mellett árusítjuk el.

Nagy mennyiségben kaphatók

Női ruha szövetek. — Blouz selymek. — Delain, zefír és mosókelmék. — Francia derékfűzők. — Csipkék, szalagok. — Kész Blousok és szoknyák. — Ágy- és asztalterítők. — Paplanok. — Pokróczok. — Vásznaq stb. stb.

Donogán és Somossy

állandó füzlete
kistemplom-bazár.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai czégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Női
Blo
D
mos
ujó

Donog

DEBREC

Thies

tape

Mű- és szoba

Elvállal munkálatok vitelben.

A legju lett a n. é. fogastalan k

Má

vizvezető

DEBRECZE

Elvállal

dóberende

szivattyuk

szerelesét.

Készít

uj berend

telben jót

Javitásoka

T

Tava

Van

hölgyközö

hozni hogy

ról hazaté

finom izlé

mode

raktárama

ban beren

Midő

hölgyközö

árakról, k

FEIN

Főzlet Deb

Gyászkalap

**Női ruhaszövet
Blous selyem
De laine és
mosó kelme
ujdonságok**

megérkeztek

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Alapított 1866-ban.

Thieszen H. és fia

tapeta gyári raktára

Darabos-u. 9.

Mű- és szobafestő, fénymázoló, aranyozó és kárpitozó.

Elyállal minden e szakmába vágó munkálatokat egyszerű és művészi kivitelben.

A legjutányosabb árszámítás mellett a n. é. közönség által ösmert kifogástalan kivitelben.

Máthé János

vízvezeték és fürdőberendezési vállalat
DEBRECZEN, Péterfia utca 19. szám.

Elyállal vízvezeték, légszesz, fürdőberendezés, closettek, csatornázás, szivattyúk, lég- és gázmotorok felszerelését.

Készít minden e szakmába vágó új berendezéseket szakértelmű kivitelben jótállás mellett.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközölök.

Telefon szám 321.

Tavaszi szezon.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni hogy külföldi bevásárlási utamról hazatértem s a feltűnő szép, finom ízlésű tavaszi és nyári

modell kalapokkal

raktáramat rendkívül dus választékban berendeztem.

Midőn biztosíthatom a n. é. hölgyközönséget a legjutányosabb árakról, kérem a szíves pártfogást.

Tisztelettel

FEIN KAROLIN.

Főüzlet Debreczen, Kossuth u. 8. Flókiüzlet H.-Böszörmény.

Gyámskalapok rövid idő alatt készíttetnek.

Valódi

albertin féle firnisz, friss gőzzel dörzsölt olaj festékek, szoba-

padló- és szalmakalap lakkok, paracetmáz, mindennemű porfestékek, valamint darabos oltatlan mész legolcsóbban beszerezhető

Fazekas Kálmán

fűszer-, festék- és petroleum kereskedőnél Hatvan-u. 5. sz.

Háztartási, fenyüzési és gazdasági

kefeárúk

kőműves meszelők és festőecsetek

a legfinomabb kivitelben gyári áron beszerezhető

Stern József és Testvére

kefegyárosok városi raktárában,

Piacz-utca 22. (Telefon 250.)

Gyári szabott árak!

Ruggyanta-bélyegzőket

tetszés szerinti szöveggel 2 korona árban készít az ELSŐ DEBRECZENI RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR és NYOMDA, ahol mindenféle nyomtatványok olcsó árban szerezhető be Simonffy-utca 5. sz. (Sesztina-ház.)

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Hal-utca 4. szám alatt

bádogos üzletet

nyitottam, ahol minden e szakmába vágó munkákat, valamint épületek bádogozását és javítását a legpontosabb kiszolgálásban a legjutányosabb árban eszközölöm.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

Kronovicz Benő

Hal-utca 4. sz.

Eladó ház.

Teljesen jó karban lévő, csak néhány évvel ezelőtt épült, több lakosztályal rendelkező ház, közel a főpiacchoz, szabad kézből kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

A házön helybeli pénzintézetől lévő törlesztéses kölcsön átvehető s ennél fogva a megvételhez csekély összeg kívántatik.

Értekezhetni eziránt Garai-utca 20. sz. a tulajdonosnál.

Faarverés.

A Varga-utcai közbirtokosságnak, köntösgáti legelő szélében levő újföldi csőszháznál mintegy 130 szál akácza 1905. évi április 1-én a helyszínen nyilvános árverésen eladatik, mire ez-uton hívja fel a közönség figyelmét.

Debreczen, 1905. márczius 24.

az Elnökség.

Mesés olcsón

a legszebb kész női és gyermekruhákat nagy választékban

csak

a Simonffy-u. 2. számú városi bérházban levő tavaszi árakkal dusan felszerelt

Vizváry L. E. és Tsa

cégnél lehet beszerezni.

Különösen kész gyászruhákat, ugyszintén tavaszi felöltőket a legolcsóbban

árusít.

Legdivatosabb női ruhák 6 óra alatt, mérték után készíttetnek, idegen kelméből is.

Szeplő, májfolt

és minden bőrcunyaság ellen leghatásosabbak a Matild szépitő szere. Ngos N. N. főorvos utasítása szerint javítva. Matild-Crém, arczenőcs, szappan, stb. — Nemfogó észravétlen hajfestőt (restorer) tessék megpróbálni, ha nem használ, árát minden kibuvó nélkül vissza adom. Kun István gyógyszerész, műlaboratóriuma, Laboratoire Cosmétique „Matilde“ (Alapított a hasonnevű párizsi laboratorium mintájára 1895 ben, Budapesten.) Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Budapesten Töröknél, főraktár: Tóth Béla gyógyszerésznél, Tisza-palota. És az ország összes nagyobb gyógyszerésztárában.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vasárnap betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Szivjunk „Progress“ egészségi szivarka hüvelyt, főraktár Debreczen és vidéke részére. Allamilag vizsgált lucerna, hó here és répa, konyha, kerti és virágmagvak, 1 üveg Ermelléki ó 24 kr., 1 üveg Ezerjó ó 24 kr., 1 üveg Magyarádi ó 32 kr., 1 üveg Villányi Siller ó 26 kr., 1 üveg Rizling 4 éves 32 kr., vizzel mosható szobapadlómaz Linoleum 1 doboz 65 kr. Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukraszda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Használt vetőgépek kijavítva minden nagyságban olcsó ár mellett részletfizetéssel kaphatók Ráhrmer Sándornál, Piacz-u. 26. Nagytráfi útvár.

Akinek pénze nincs, de szüksége annál több, az menjen Kaiser Salamonhoz (Hatvan-u. 2.), hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1, vagy 4 korona részletre kapható.

A Mester-utca elején Búndi u. 4. szám alatt egy egészen újonnan épült, magas földszintes utcai lakás, mely áll felül 4 szoba, egy előszoba, alól két nagy világos pince szoba s egy sötét pincéből május hó 1-től kiadó, értekezhetni ugyanott.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon szám 168.

Köntöskertben három és fél nyilas szálló, csinos, kényelmes lakással eladó. Értekezhetni Mór Mihályfal Libakert 14.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznel Piacz u. 23. sz. kaphatók Távesővek és látésővek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Vasestergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák József utca 2.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Csak 3 forintért készülnek bármily fénykép után életnagyságu kréta rajzu képek biztos sikerrel a legszebb kivitelben. Megrendelések kizárólag Harmathy Pál antiquariumába intézendők Debreczen, Fűvészkert 14.

Lakosztály. Homokkert I. j. 53. sz. tartozékával s szállóskerttel május 1 re kiadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznel Piacz u. 34. sz. Közvetlen a főpostá mellett.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csak Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

„Komoly férfi“ levele van a kiadóban.

Szabóság javítás és vasalásra, valamint egy aj-vasalónó azonnal alkalmazást kaphat Hrabéczy Antal ruhafestő intézetében Széchenyi-u. 42.

Uzlethelyiség főtéren 200 frt. bért fizet átadandó, értekezni lehet Kohn sirköraktrában.

Egy kisebbszertű fűszerüzlet berendezés jutányosan eladó s a helyiség kiadó Késes-utca 37. sz.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Fess fiatalember ki több nyelven beszél és zongorázik, intelligens urinó ösmeretségét keresi. Levelek „Simpathia“ jelígre a kiadóba kéreinek.

Nádszék fonások a legolcsóbban készíttetnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Szőlősgazdák szövetkezete

Debreczen, Piacz-u. 81. Telefon 367. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy szövetkezetünk a **nagybani eladást**, valamint **palaczkos borok** árusítását megkezdte.

Áraink hordószámra **50 literen** feltűli mennyiségben:

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjó	"	50 "
Vegyes faj	"	40 "
Sestakeri	"	36 "

Husvételi kóser borok:

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjó	"	50 "
Kövidinka	"	40 "

Palaczkozva 1 literes üvegekben s 5, 10 és 15 literes befőt üvegekben:

Rizling	literje	80 fill.
Ezerjó	"	80 "
Kövidinka	"	64 "
Kadarka	"	64 "
Aszteli	"	64 "
"	"	56 "
Vörös	"	1 K.
Ermelléki	"	80 fill.

Megrendeléseket telefon útján is elfogadunk és házhoz szállításáról gondoskodunk Tisztelettel

Szőlősgazdák szövetkezete.

Orosházi Kenyérstüde és Élelmezési Csarnok

ajánlja
Tiszta tejjel és valódi vajjal előállított finom fehér és Luxus süteményét
valamint

1 kg. 0-ás lisztből hófehér kenyér . . . 1 kilo 16 kr.
1 kg. barna kenyér 1 kilo 10 kr.
Uj máltai burgonya 1 kilo 16 kr.

Carfiol, bab, lencse, borsó, dió, szilva, lekvár, tojás, ecetes ugorka, zöldbab, méz a legolcsóbban beszerezhető.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy zongora- és hangszer-készítési műhelyemet **Budapestről Debreczenbe áthelyeztem** és felvállalok mindennemű **hangszerek és zongorák javítását és hangolását** úgy helyben, mint vidéken, valamint hosszú zongorák rövidre (Mignon) átalakítását szakszerű értelemben, ugyszinte ajánlom dusan berendezett

nagy zongora-, hangszer- és zenemű-raktáramat.

Zongorák egész ujak 250 frttól, különféle gyártmányok, Zongorák, Pianinok, Czimbalmok bérbe kaphatók.

A n. é. közönség szives partfogását kérve kiváló tisztelettel

Schmidt S.

zongora és hangszerkészítő és raktáros.

De

EL
Helybe
Egy hóra
Negyedévre

Közös ha

Irta: Szá

Azt mon
az önálló ma
nagyhatalmi á

Ha az o

állás fogalmát

ma is abban

kilenczedik sz

magyar király

szadik század

olyan miniszte

gyakoroltatni,

dok alatt, akk

talmi állás ma

kell, hogy állj

rekvő nemzet

hogy dán terül

hoz anekaltani

riális politikát

gyar hadsereg

talmi állást, a

gyűlés közvele

lösségre a kirá

külföldi minisz

megtörténhetet

jenek Itáliába

kormányok ala

gát a delegác

kinek háta meg

rális párt állot

kormányos Mag

ter érezni fogj

érezni, éreztet

De ha a

jelenti, hogy a

független-égene

akkor az osztr

Mert ha a nag

mi államunkna

ségét és e két

és osztrák alati

ez a cél teljes

két államnak s

polgárának cé

Azonban,

tálná azt, hogy

a haderőnek m

akkor micsoda

annak, hogy kö

nemzeti? Vajj

hogy két állam

egységes és k

világos, hogy a

nem ugyanaz

nagyhatom s

regbe adunk, k

met nyelvű köz

védtség, hanem

minden polgára

hatalmat ma a

számszerint me

egyetlen szál en

mandó és oszt

lelkesültséggel,

HÖ